



# ПОПОВНЕННЯ *іншомовного* СЛОВНИКОВОГО ЗАПАСУ УЧНЯ

## Методичні поради

Міністерство освіти і науки України збільшило кількість уроків англійської мови в середній школі. Під час передачі «10 хвилин із прем'єр-міністром. Освіта», яка в липні транслювалася на провідних телеканалах, Арсеній Яценюк повідомив: «Я дав доручення збільшити кількість годин у середній школі з вивчення іноземних мов». Своє рішення прем'єр-міністр пояснює так: «Світ змінився. І для того, щоб ти був конкурентним у цьому світі, ти повинен знати чимало іноземних мов. Це ще одне джерело для того, щоб здобувати нові знання»...

Галина ШАПАРЕНКО

Інтеграція України в європейській освітній простір ставить потребу в модернізації всіх ланок системи освіти, змін у змістовому наповненні предметів, урізноманітненні технологій, методів і способів навчання, а також зумовлює **необхідність оволодіння однією або кількома іноземними мовами.**

Узагальнивши досвід багатьох країн, можна зробити висновок, що найкраще іноземні мови засвоюють учні під час використання моделі **білінгвального (двомовного) навчання.** У процесі такого навчання іноземну мову розглядають не лише як один із засобів повсякденної комунікації, а як *інструмент* засвоєння спеціальних знань, у результаті чого досягають високого інтегративного рівня мовної та предметної компетенції.

У багатьох країнах світу вже досить давно існують школи із білінгвальним навчанням. В Україні білінгвальна освіта запроваджується в системі загальної середньої освіти з 1995 року в межах проекту Ради Європи «Вивчення іноземних мов для загальноєвропейської державності», а найбільш успішно впроваджується у спеціалізованих школах із поглибленим вивченням іноземних мов. Так створюється **модель єдиного освітнього простору** — спільної мови вчителів через кордони за допомогою інтенсивного використання інформаційних технологій: електронної пошти, скайпу, відеоконференцій, онлайн-тестування тощо і відкриваються можливості для співпраці учнів і вчителів у міжнародних проектах.



У середній загальноосвітній школі для збільшення іноземного словникового запасу учнів можна увести **вивчення термінів навчальних предметів іноземною мовою.**

Основна ідея навчання (В. Огнев'юк) полягає в тому, що кожен учитель (не фахівець з іноземної мови!) під час пояснення учням нового матеріалу озвучує терміни українською та іноземною мовами (див. інфографіку на с. 40–41.)

### Використані джерела

1. Боднарчук Т. Моделі білінгвальної освіти у теорії та досвіді діяльності сучасної школи // Вісник Львів. ун-ту. Сер.: Педагогічна / Львів. нац. ун-т. ім. І. Франка. — Львів, 2007. — Вип. 22. — С. 212–219.
2. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 27 серпня 2010 р. № 834 (наказ МОН України від 29 травня 2014 р. № 657).
3. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 3 квітня 2012 р. № 409 (наказ МОН України від 29.05.14 р. № 664).
4. Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня (наказ МОНмолодьспорту України від 3 квітня 2012 р. № 409).
5. Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів III ступеня (наказ МОН України від 27 серпня 2010 р. № 834).





Для вивчення термінів різних навчальних предметів іноземною мовою, урахувавши вікові особливості учнів, доцільно:

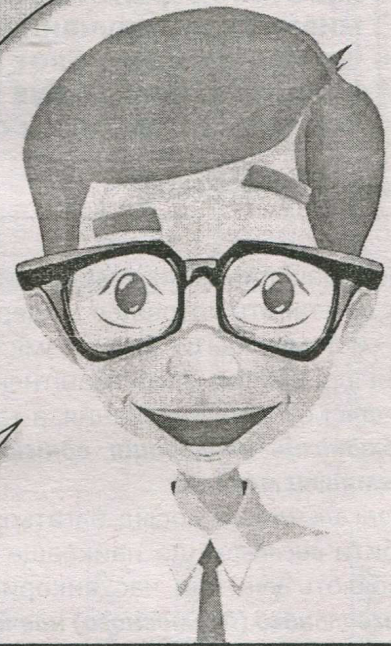
- починати з **5-го класу** за такими освітніми галузями: «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Технології». *Навчальні предмети:* українська мова та література, математика, природознавство, історія України, інформатика). Не варто збільшувати кількість предметів, щоб не перевантажувати учня.

- У **6–9-му класах** продовжувати процес вивчення відповідно до принципу, описаного вище, поступово збільшуючи кількість предметів.

- Упроваджувати вивчення термінів навчальних предметів іноземною мовою із циклу *профільних*.

**Директору школи:**

- слід обговорити ідею вивчення термінів навчальних предметів іноземною мовою на *засіданні педагогічної ради*;
- якщо ідею буде підтримано педколективом — призначити *відповідального* за її реалізацію заступника директора з навчально-виховної роботи.



**Заступникові директора з навчально-виховної роботи:**

- організувати співпрацю вчителів іноземної мови з учителями-предметниками. Доцільно, щоб учителі іноземної мови і вчителі-предметники навчали одних і тих самих учнів;
- скласти графік консультацій учителів іноземної мови для учителів-предметників;
- координувати діяльність учителів із метою дотримання єдності вимог для поліпшення навчальної роботи з учнями. Учні повинні мати *словник термінів іноземною мовою*, уміти грамотно писати та вимовляти їх;
- здійснювати моніторингове дослідження успішності вивчення термінів іноземною мовою (*1 раз на семестр*);
- ознайомлювати батьків із результатами моніторингового дослідження.

*Рекомендації  
щодо вивчення  
термінів  
навчальних  
предметів  
іноземною  
мовою*





**Учителю-предметнику:**

- підготувати *словник термінів*: українською та іноземною мовами з транскрипцією (за два тижні до використання на уроці);
  - отримати консультацію вчителя іноземної мови для подальшого вдосконалення й автоматизації вмінь усної мови та читання з іноземної мови;
  - роботу над вимовою здійснювати постійно;
  - контролювати вивчення учнями термінів іноземною мовою.
- Доцільно проводити:* фронтальне опитування, словникові диктанти, роботу учнів у парах, давати індивідуальні завдання на картках (упорядкувати терміни іноземною мовою та їх переклад тощо).

**Класному керівникові:**

- необхідно ознайомити учнів з ідеєю вивчення термінів різних предметів іноземною мовою;
- запропонувати завести словник (*це має бути один зошит*);
- пояснити учням, як поділити сторінки зошита відповідно до кількості предметів, із яких вивчаються терміни іноземною мовою (*за потреби допомогти учневі це зробити*);
- проконтролювати наявність словника в кожного учня.

**Учителям іноземної мови:**

- потрібно бути готовими проводити консультації для вчителів-предметників за графіком і за потреби (*термінові консультації*);
- на уроках варто повторювати терміни із різних навчальних предметів, які учні вже вивчали іноземною мовою, для вдосконалення вмінь усної мови.

**Очікувані результати** впровадження ідеї у навчально-виховний процес середньої загальноосвітньої школи:

- збільшення в учнів словникового запасу з іноземної мови;
- підвищення іншомовної компетентності педагогічного колективу;
- налагодження співпраці в колективі;
- зростання рівня задоволеності батьків навчанням дітей у школі.

**Позакласна робота** є вагомим складовою навчально-виховного процесу школи, розкриває низку додаткових можливостей як для вчителів, так і для учнів. Її доцільно спрямувати на підвищення рівня володіння іноземною мовою, використовувати позакласні заняття, різні заходи для *практики в усній мові*. Тому подальше вдосконалення й автоматизацію вмінь усної мови та читання з іноземної мови, сформованих у школярів на уроках, варто вважати одним із завдань позакласної роботи. *Доцільно проводити* змагання, використовувати проєктну, ігрову та інформаційно-комунікаційні технології.